

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoCsp/35/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4219202919
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Šaligová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4219202919.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Šaligovej a sudkýň JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Renáty Pátrovičovej v spore žalobkyne: A. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom V. XX, XXX XX K., proti žalovanému: Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155, zastúpenému advokátskou kanceláriou Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, o zaplatenie sumy 5.955 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Komárno č. k. 17Csp/118/2019-131 zo dňa 13.05.2020 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaplatenia sumy 5.955 eur s príslušenstvom titulom bezdôvodného obohatenia, ktoré malo žalovanému vzniknúť plnením zo spotrebiteľskej zmluvy a žalovanému priznal plnú náhradu trov konania v súlade s § 255 ods. 1 CSP. Svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 53 ods. 9, § 450 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 497 Obchodného zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d), § 9 ods. 2 písm. k), § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobkyňa v žalobe namietala neuvedenie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný má preto nárok len na vrátenie istiny. Žalobkyňa doposiaľ uhradila žalovanému o 5.955 eur viac, než na čo mal žalovaný nárok. Zo strany žalovaného tak došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktorého vydania sa domáha v tomto konaní.

2. Súd z vykonaného dokazovania zistil, že dňa XX.XX.XXXX žalobkyňa vyplnila predtlačенú žiadosť o aktiváciu pôžičkovej karty N. č. XXXXXXXXX H.: L_XXXX a dňa XX.XX.XXXX jej bolo doručené schválenie žiadosti o pôžičkovú kartu N., čím došlo k uzatvoreniu zmluvy o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty. Úverový rámec pôžičky bol schválený vo výške 2.100 eur s výškou mesačnej splátky 70 eur, splatnej 15. deň kalendárneho mesiaca. Žalobkyňa ku dňu 30.11.2018 uhradila celkovo sumu 7.055 eur, avšak žalovaný voči nej stále eviduje dlh vo výške 2.123,50 eura. Súd posúdil predmetný úver ako spotrebiteľský revolvingový, „uzavretý na dobu určitú, a teda nebolo v rozpore s právnym poriadkom neuvedenie konečnej doby splatnosti, ktorá sa vzhľadom na dohodnutú dobu úveru nedá určiť“. Keďže nie je určiteľná doba trvania úveru, nie je možné presne určiť ani špecifické RPMN pre konkrétny úver, pričom zákon to pre tento typ zmlúv ani nepožaduje. Zmluvný vzťah podľa názoru súdu spĺňa zákonné požiadavky vyplývajúce z § 9 a § 11 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno vykladať tak, že by dodávateľ v rámci zmluvy o spotrebiteľskom úvere musel samostatne uvádzať výšku, počet a termíny splátok istiny, samostatne výšku, počet a termíny splátok úrokov a samostatne výšku počet a termíny splátok iných poplatkov. Na predmetný spor je potrebné nahliadnuť a príslušné zákonné ustanovenia vykladať eurokonformným spôsobom a to aj v súlade s najnovšou rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ. Výklad, ktorý podáva žalobkyňa je v evidentnom rozpore s nutnosťou vykladať vnútroštátne normy

tzv. eurokonformným výkladom a najnovšou rozhodovacou praxou Súdneho dvora EÚ. Pre nedôvodnú argumentáciu žalobkyne súd žalobu zamietol.

3. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá namietala, že nemala možnosť ovplyvniť obsah zmluvy, nevedela, že uzatvára revolvingový úver. Z obsahu jej žiadosti o schválenie pôžičkovej karty N. nevyplýva prejav jej vôle uzatvoriť spotrebiteľský úver revolvingového typu. Oznámenie žalovaného, ktorým schválil žiadosť o pôžičkovú kartu je treba vyhodnotiť ako návrh na uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere. Táto v poradí druhá zmluva je podľa nej absolútne neplatná a preto jej vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia. Medzi ňou a žalovaným vznikol len „jediný individuálne dojednaný záväzkovo právny vzťah“, ktorým je zmluva o úvere, na základe ktorej bola oprávnená čerpať finančné prostriedky uvedené v predtlačenej žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty N., t. j. vo výške 2.100 eur a 2.400 eur. Schválenie žiadosti o pôžičkovú kartu jej bolo doručené len vo vzťahu k v poradí prvej zmluve. Druhá úverová zmluva pre absenciu akceptácie návrhu na uzatvorenie zmluvy preto ani uzatvorená nebola. V prípade čerpania finančných prostriedkov v zmysle žiadosti o schválenie pôžičkovej karty bolo možné určiť nielen termín splatnosti prvej splátky, ale aj dátum splatnosti poslednej splátky a počet splátok. Súd sa podľa nej nezaoberal neplatnosťou zmluvy z pohľadu práv spotrebiteľa a tiež sa nezaoberal obidvoma poskytnutými úvermi, preto považuje rozhodnutie „za nedostatočné a nepreskúmateľné“.

4. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozsudok potvrdiť. Žalobkyňa svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odvodzovala od skutočnosti, že s ním uzatvorila zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré neobsahovali obligatórne náležitosti v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch, konkrétne poukázala na absenciu náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), a preto treba úver považovať za bezúročný a bez poplatkov. V podanom odvolaní už tvrdila, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy o úvere, pričom ako dôvod uviedla, že nemala vedomosť, že išlo o revolvingový úver. Toto tvrdenie však nie je spôsobilé založiť neplatnosť zmluvy o úvere a zároveň ide o novoty podľa § 366 CSP. Napriek tomu, si dovoľuje uviesť, že zmluvy o úvere boli so žalobkyňou uzavreté platne. Popísal proces uzatvárania zmluvy, podľa ktorého ho klient majúci záujem o poskytnutie bankového produktu/služby kontaktuje (najčastejšie telefonicky) a následne je spísaný prvotný dokument - žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty, ktorá je následne spolu s dokumentmi tvoriacimi zmluvu a informačnými materiálmi zaslaná na adresu (potenciálneho) klienta. Úlohou klienta je žiadosť a priloženú zmluvnú a inú dokumentáciu si prečítať a v prípade pretrvávajúceho záujmu v žiadosti vyplniť údaje potrebné na posúdenie jeho návrhu, žiadosť podpísať a následne zasláť k nim na posúdenie. On túto ponuku (stále ešte len potenciálneho) klienta s odbornou starostlivosťou vyhodnotí, pričom v prípade pozitívneho výsledku (po prípadnej úprave navrhovaných parametrov úveru) žiadosť aj podpíše, čím dôjde v nadväznosti na zaslanie potvrdenia (potvrdzujúceho listu, ktorý je odkladacou podmienkou účinnosti zmluvy) klientovi k uzavretiu zmluvy o úvere. Oboma stranami podpísaná žiadosť, spolu s jej právnymi súčasťami/komponentami (obchodné podmienky a cenník) tvorí ako celok zmluvu o úvere. Tvrdenie žalobkyne o nezájme uzatvoriť tzv. revolvingový úver považuje za zavádzajúce. Revolvingový obnovujúci úver umožňuje klientovi opakovane čerpať poskytnuté financie bez žiadosti o ďalšie čerpanie. Revolvingový úver sa zvyčajne spája s kreditnými kartami, kde je klientovi poskytnutý určitý úverový rámec. Z obsahu zmlúv o úvere je zrejmé, že v uvedenom prípade bol žalobkyňi poskytnutý práve revolvingový úver formou kreditnej karty. Ak si žalobkyňa myslela, že jej bol poskytnutý štandardný splátkový úver, tak nevysvetlila prečo z poskytnutého úverového rámca opakovane čerpala finančné prostriedky. So všetkými nevyhnutnými informáciami a dokumentmi sa žalobkyňa oboznámila a záväzky vyplývajúce zo zmluvy aj riadne plnila a plní. Domnieva sa, že cieľom žalobkyne je vyviazať sa z dobrovoľne prevzatého zmluvného záväzku.

5. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného zopakovala, že úver splatila dvoj až trojnásobne. Z úveru poskytnutého vo výške 2.100 eur uhradila k 30.11.2018 sumu 7.055 eur. Z úveru poskytnutého vo výške 2.400 eur uhradila k tomu istému dňu sumu 4.110 eur. Napriek tomu jej žalovaný zaslal výzvy na úhradu dlhu. Súčasťou žiadosti o aktiváciu pôžičkovej karty neboli informácie o výške poplatkov. Zmluva by mala spĺňať náležitosti, ktoré predpokladá § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Spotrebiteľ by mal byť informovaný o konečnej splatnosti úveru. Schválenie žiadosti o pôžičkovú kartu nie je súčasťou návrhu alebo akceptácie, čím ho nemožno považovať za súčasť zmluvy o úvere, má len charakter informácie o schválenom úvere.

6. Žalovaný vo vyjadrení pre úplnosť uviedol, že žalobkyni nebol poskytnutý úver vo výške 2.100 eur a 2.400 eur, ale úverový rámec v tejto výške. Z tohto úverového rámca mohla žalobkyňa opakovane čerpať finančné prostriedky až do uvedenej výšky, čo napokon aj robila. Z jednotlivých úverových vzťahov vyčerpala celkovo sumu 4.192,63 eura a 2.490,64 eura.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, účinného od 01.07.2016, ďalej len „Civilný sporový poriadok“ alebo „CSP“) prejednal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný ako veriteľ a žalobkyňa ako spotrebiteľ uzatvorili dňa XX.XX.XXXX spotrebiteľskú zmluvu, na základe ktorej poskytol žalovaný žalobkyni úverový rámec (tzv. revolvingový úver) vo výške 2.100 eur, ktorý sa žalobkyňa zaviazala splácať v mesačných splátkach po 70 eur a zároveň jej vydal pôžičkovú kartu N.. Schváleniu žiadosti o vydanie karty žalovaným predchádzala žiadosť žalobkyne o jej aktiváciu. Rovnakú zmluvu uzatvorila žalobkyňa so žalovaným aj dňa XX.XX.XXXX, rozdielny bol len úverový rámec (2.400 eur) a výška mesačnej splátky (80 eur). Svoj nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia odôvodňovala absenciou náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravenej v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, čo má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

9. Súd prvej inštancie prijal záver, že uvedené ustanovenie nie je možné vykladať tak, že by dodávateľ musel v zmluve samostatne uviesť výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V prejednávanej veci išlo o spotrebiteľský úver revolvingového typu; zmluva podľa názoru súdu prvej inštancie bola uzatvorená platne s plnila náležitosti vyplývajúce z § 9 a § 11 zákona č. 129/2010 Z. z.

10. S názorom súdu prvej inštancie, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere nie je nutné samostatne uvádzať informáciu, aká časť bude v tej ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby, sa odvolací súd stotožnil. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy a vo forme amortizačnej tabuľky, ako vyplýva aj z čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice 2008/48/ES. Podľa eurokonformného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v úverových zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z. z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je treba za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Nakoniec ani z dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z. z. v žiadnom prípade nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) tohto zákona sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. S cieľom odstrániť rôzny výklad sporného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. bol prijatý zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.05.2018 zmenilo okrem iného aj ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“, čím sa odstráni pochybnosti súdov o výklade daného ustanovenia.

11. Žalobkyňa si žalobou uplatnila nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré malo žalovanému vzniknúť plnením zo spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX a tiež zo spotrebiteľskej zmluvy č. XXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX. Súd prvej inštancie sa však v poradí druhou zmluvou vôbec nezaoberal a neposudzoval ani jej náležitosti a ani prípadný nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia. Uvedené namietala žalobkyňa aj v odvolaní, pričom odvolací súd musel konštatovať, že o zmluve č. XXXXXXXXX uzavretej dňa XX.XX.XXXX nie je v odôvodnení rozsudku žiadna zmienka. Preto nie je zrejmé, či sa ňou súd prvej inštancie vôbec zaoberal a či v súvislosti s ňou posudzoval tiež nárok uplatnený žalobkyňou.

12. Zmätočné je aj odôvodnenie obsiahnuté v bode 16. napadnutého rozsudku, v ktorom súd uvádza, že úver bol uzavretý na „dobu určitú a teda nebolo v rozpore s právnym poriadkom neuvedenie konečnej doby splatnosti, ktorá sa vzhľadom na dohodnutú dobu nedá určiť“.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené nebol dôvod na zmenu a ani na potvrdenie napadnutého rozsudku, a preto odvolací súd tento rozsudok zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Súd v ďalšom konaní opätovne preskúma, či na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a či obidve zmluvy spĺňajú všetky náležitosti, ktoré stanovuje zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzavretia zmlúv, zohľadní a vysporiada sa aj s námietkami a vyjadreniami strán prednesenými v odvolacom konaní. Z hľadiska prípadného bezdôvodného obohatenia (pokiaľ by ho súd mal za preukázané) je dôležitá skutočná výška vyčerpaných finančných prostriedkov zo strany žalobkyne a nie výška úverového rámca, na ktorú žalobkyňa poukazuje. Svoje rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo požiadavke presvedčivosti a prekúmateľnosti (§ 220 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí v zmysle § 396 ods. 3 CSP rozhodne aj o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).